

На гэтым тыдні Міністэрства адукацыі Рэспублікі Беларусь падчас вынікавай калегіі ўзнагародзіла Баранавіцкі дзяржаўны ўніверсітэт за ўкараненне інавацыйных форм работы з моладдзю, значны ўклад у рэалізацыю дзяржаўнай маладзёжнай палітыкі за мінулы год. Тут сшылося ўсё: першая маладзёжная сталіца, амаль самы малады ўніверсітэт краіны і самы малады прарэктар па выхаваўчай рабоце ў Беларусі.

Творчасць без гальштука

Як адзначыла Наталля Пшанічная, начальнік упраўлення па справах моладзі Міністэрства адукацыі, паслех універсітэта ў маладзёжным кірунку заключаецца ў балансе мудрасці ў асобе рэктара В.І. Качуркі і маладосці ў асобе прарэктара П.І. Папко. Толькі ў гэтым выпадку маладосць прарэктара не проціпастаўляецца вопытнасці.

Павел Іванавіч Папко пераступіў парог універсітэта яшчэ абітурыентам і застаецца там вось ужо 16 гадоў. З адзнакай скончыў гэтую ўстанову, атрымаўшы спецыяльнасць выкладчыка англійскай і беларускай моў, тут жа застаўся выкладаць, потым быў намеснікам дэкана па выхаваўчай рабоце факультэта замежных моў, начальнікам аддзела выхаваўчай працы з моладдзю, і ўжо трэці год — на пасадзе прарэктара па выхаваўчай рабоце. Такая неадарванасць ад моладзі мае свае перавагі.

Паміж студэнтамі і прарэктарам няма той прывычна вялікай дыстанцыі: яны, блізкія па ўзросце, гутараць на адной мове — праблемы моладзі вядомыя нават без агучвання. Памянае гэтую дыстанцыю не толькі маладосць, але і творчая жылка прарэктара, такія зразумелыя многім студэнтам. Пасля школы, на наступны дзень пасля ўступных экзаменаў, будучы педагог ужо паехаў у дзіцячы лагер "Іса" Баранавіцкага аддзялення чыгуны і ў гэтым маршруце ездзіў яшчэ 12 гадоў, часам на 2—3 змены запар. А паміж імі ўсе гэтыя гады былі і навагоднія святы, і тэматычныя праграмы, дні імянінніка для юных гараджан, на якіх у Паўла Іванавіча былі розныя амплуа — ад Бабы Ягі да клоўна.

Творчы характар Паўла Папко, шчырая ўсмішка і адкрытасць прыцягваюць студэнтаў, выклікаюць давер. Але ўсё ж студэнты адчуваюць субардынацыю, багыць у ім лідара, бо, па словах Паўла Іванавіча, работа патрабуе заставацца прарэктарам і ў гальштуку, і ў карнавальным касцюме (хаця апошняе цяпер не так часта бывае з-за вялікай кіраўніцкай нагрукі).

Не выходзівай, а пакажы прыклад

"Студэнту трэба паказваць прыклад і ненадакучліва даваць

магчымасці для развіцця, не парушаючы яго аўтэнтнасці, — упэўнены Павел Іванавіч. — У многім гэта задача асяроддзя. Маладому чалавеку важна даць магчымасць адчуць сябе асобай, здольнай дзейнічаць самастойна. А калі кожны дзень для яго праводзіць

пагрузіць у самастойную працу. Мы можам студэнтам прапанаваць пэўныя мерапрыемствы, а ім гэта нецікава, бо яны не бачаць матывацыі, для чаго ўсё гэта трэба, або некомпетэнтны ў пэўным пытанні (тады адмова — абаронны рэфлекс), або не падрыхтаваны да нейкага фармату. І галоўнае — не ламаць галаву, прапаноўваю-

чы аднаму з удзельнікаў сустрэчы на працягу навучальнага года: спачатку штотыднёва, потым — праз тыдзень.

На заняткі мы запрашаем рэктара, метадыстаў, псіхалагаў, Правадзім заняткі на адаптацыю, тэматычныя дыскусіі. На форуме ставім задачы на пэўную тэму, напрыклад, правесці конкурс сацыяльных праектаў. На працягу месяца кожны жадаючы робіць свой праект, праз месяц мы падводзім прамежкавыя вынікі, а ў маі ўжо аналізуем вынікі ўсіх праектаў за год.

Завяршальнае мерапрыемства школы лідара — майскі міжнародны форум "Я гавару "так" (здоровому ладу жыцця, мірнаму небу, актыўнаму вольнаму часу)". Форум праводзіцца тры дні, летась у ім прынялі ўдзел студэнты з 43 УВА Беларусі, Польшчы, Расіі, Украіны. Студэнты на працягу аднаго дня вядуць сумесныя мерапрыемствы з ветэранамі, а два астатнія дні праводзяць на базе дзіцячага аздараўленага лагера, дзе разгортваецца насычаная спартыўная, экалагічная, грамадская праграма.

Я сёння бачу перспектыву ў такой форме работы. Наш праект стаў ужо брэндавым. А яго сакрэт — у сістэмнасці. Толькі так у студэнтаў з'яўляецца зацікаўленасць і матывацыя для далейшага руху".

Зарабі на тое, што ты хочаш

Павел Іванавіч перакананы: важна не толькі прыдумаць праект, але і рэалізаваць яго. А на гэта, як правіла, трэба грошы. Так нарадзілася ідэя, паводле якой на ўсе праекты, мерапрыемствы, якія арганізуюцца ўніверсітэце, студэнты павінны самі зарабіць грошы.

Напрыклад, толькі ў Дзень студэнта ў універсітэце яны правялі 42 мерапрыемствы, падчас якіх зарабілі 1,7 тысячы дэнамінаваных беларускіх рублёў. На гэтыя сродкі студэнты збіраюцца купіць 4-метровы святлодыёдны радок, які будзе прымацаваны над уваходам ва ўніверсітэт. Ёсць таксама задумкі дапамагчы інтэрнатам.

Арама таго, для школьнікаў была праведзена дыскусія ў нацыянальным стылі, з тэматычнай праграмай. Ва ўніверсітэце ўпершыню прайшоў фестываль творчасці замежных студэнтаў, у якім прынялі ўдзел студэнты УВА 15 краін. Аказваецца дапамога бяздомным жывёлам — знайшліся пастаянныя спонсары. Вырашаецца таксама праблема чысціні мовы зносін у сацыяльных сетках.

На мінулы Масленіцу былі арганізаваны маштабныя гуляні з конкурсамі, забавамі, перацягваннем каната і, канечне, блінамі. У апошнім дапамагла служба марке-

тацыі вялікая каманда. У выніку ўніверсітэт мае прыгожы дворык, дагледжаныя клумбы, лаўкі для студэнтаў, утульныя інтэрнаты з тэхнічна абсталяванымі кухнямі. А яшчэ БарДУ — адна з нямногіх устаноў, дзе ёсць свой урачэбны пункт. На рахунку ўніверсітэта дыплом I ступені за арганізацыю харчавання студэнтаў сярод усіх УВА краіны.

Ва ўсім гэтым ёсць і асабісты намаганні Паўла Папко. Так, ён працаваў і сумесна з супрацоўнікамі аддзела інфармацыйных тэхналогій укараніў электронны модуль, які дазваляў увесці ў дзеянне электронную сістэму запавянення заяў студэнтаў на атрыманне месца ў

інтэрнаце. Прарэктар таксама пашырыў тэхнічныя магчымасці сайта ўніверсітэта і тэматычных старонак у сацыяльных сетках, увёў модулі для інтэрактыўнага галасавання па найбольш актуальных для студэнтаў і выкладчыкаў праблемах.

Менавіта дзякуючы Паўлу Іванавічу, многія студэнты адчулі смак перамогі: толькі за апошнія 3 гады яго падапечныя станавіліся пераможцамі рэспубліканскіх конкурсаў "Студэнт года" і "Лідар года". Студэнцкі калектыв ўзб-журналістаў інтэрактыўнай газеты "Мой універсітэт" атрымаў дыплом I ступені на Рэспубліканскім конкурсе на лепшае асветленне пытанняў маладзёжнай тэматыкі на інтэрнэт-сайтах устаноў вышэйшай адукацыі.

Спружына ўзведзена

У 2016 годзе Баранавічы былі маладзёжнай сталіцай, і афіцыйна гэтае званне ніхто не адмяняў. Летась горад стаў месцам творчых, інтэлектуальных, спартыўных сустрэч, якія аб'ядналі не толькі студэнтаў краіны, але і школьнікаў, навучэнцаў, гасцей з гарадоў-пабрацімаў. Усе яны чакаюць працягу ў бягучым годзе.

"Мы вельмі ўдзячны Міністэрству адукацыі за магчымасць ска-

Калі моладга не зелена

выхаваўчыя мерапрыемствы, гаварыць, што добра, а што дрэнна, — карысці не будзе.

Праўда, навучыць гэтаму не так проста. На першы курс да нас прыходзяць маладыя людзі, якія толькі-толькі пазбавіліся апекі бацькоў, класных кіраўнікоў, настаўнікаў. Далёка не ва ўсіх гэты адаптацыйны перыяд прыходзіць гладка. Многія ўспрымаюць студэнцкія гады як дарослае жыццё і, адпаведна, права вырашаць, хадзіць на лекцыі ці не. Наша ж задача сумесна з выкладчыкамі — даць зразумець учарашняму школьніку, што гэта гады для самаразвіцця, а не марнавання часу.

Мы павінны падрыхтаваць рознабакова развітога спецыяліста, але ёсць і іншыя важныя моманты. Нам важна чуць ад працадаўцаў, што нашы выпускнікі не толькі добрыя спецыялісты, але і душа калектыву. Важна, каб яны ўсведамлялі каштоўнасць сям'і, што яе лёгка страціць з-за легкадумнасці. У школе найчасцей пэўныя тэмы прапускаюцца, ва ўсялякім выпадку, апускаюцца важныя падрабязнасці, таму ўніверсітэт павінен "ювелірна" падстрахаваць маладых людзей, расказаць, як захаваць сваё здароўе. Адсюль розныя кірункі работы нашых маладзёжных атрадаў аховы правапарадку, якія ўключаюць і сямейныя праекты".

Прапануй альтэрнатыву

Не менш важным для кожнай навучальнай установы з'яўляецца вырашэнне і адной з самых актуальных праблем у маладзёжным асяроддзі — безыніцыятыўнасці.

"У многім прычына безыніцыятыўнасці хаваецца ў празмерным бацькоўскім клопаце, — гаворыць прарэктар. — У маладосці, жыўчы ва ўмовах дэфіцыту, бацькі, атрымаўшы, напрыклад, добрую прапанову ад вытворцаў, імкнуча хача б сваім дзеціям даць тое, чаго самі былі пазбаўлены. Праўда, дарослыя дзеці цацкі таксама выбіраюць дарослыя: апошнія мадэлі гаджэтаў, машыны і г.д. Па вялікім рахунку, іх ужо няма чым здзівіць. Здзіўленне ўзнікае толькі тады, калі маладога чалавека

чы нешта іншае. Нецікава — прапанаваць, як зрабіць цікава. Сумесная дзейнасць — вось што задавальняе абодва бакі".

Школа самаразвіцця

Прапановы Паўла Папко для студэнтаў заўсёды цікавыя. Так, ён

арганізатар шэрага аўтарскіх праектаў і мерапрыемстваў: гульні "Універсітэцкае "Што? Дзе? Калі?", конкурсы "Лепшы студэнт БарДУ", "Лепшы куратар БарДУ", праекта па павышэнні прадпрымальніцкай актыўнасці студэнтаў "Дзелавое развіццё", праекта "30+3 пытанні знакамітаму чалавеку" і іншых.

А рухавіком уласна студэнцкіх ініцыятыў стаў галоўны праект Паўла Іванавіча — круглагадовае інтэлектуальна-творчае аб'яднанне ўніверсітэта "Школа лідара "Творчы актывіст XXI стагоддзя".

"Пачыналі мы гэты праект сем гадоў назад, — расказвае Павел Папко. — У нас быў малады ўніверсітэт, разрозненныя факультэты і грамадскія арганізацыі. Я прапанаваў стварыць такі маладзёжны праект, які стаў бы рухальнай і аб'яднальнай сілай. Так, мы аб'ядналі стараст 1 і 2 курсаў усіх факультэтаў, актывістаў саюза моладзі, прафаргаў, валанцёраў, інфармацыйную групу. У многіх установах існуе школа лідара, але, як правіла, гэта пара тэматычных лекцый у верасні — і ўсё. У нас жа пра-

тынгу Баранавіцкага камбіната хлебапрадуктаў. Супрацоўнікі прадпрыемства частавалі ўсіх студэнтаў блінамі бясплатна, а пераможцам конкурсаў дарылі прызы — блінную муку.

У зоне адказнасці прарэктара па выхаваўчай рабоце не толькі выхаваўчая работа, але і пытанні пражывання ў інтэрнатах, а таксама стыпендыі, сацыяльная дапамога.

ардынаваць гэты вектар, упэўніцца, што мы на правільным шляху, — сказаў Павел Іванавіч Папко. — Мы будзем далей трымаць планку, бо спружына ўжо ўзведзена. Маладзёжная сталіца зрабіла сваю справу, і той маладзёжны рух, які закруціўся ва ўніверсітэце, павінен працягвацца".

Святлана НІКІФАРВА
nikiforova@baranovichi.gov.by